

Έστω $\mathbb{K}$ ένα σώμα, $\mathbb{K} \in \{\mathbb{Q}, \mathbb{R}, \mathbb{C}\}$

$$\mathbb{K}^{n+1} = \underbrace{\mathbb{K} \times \mathbb{K} \times \dots \times \mathbb{K}}_{n+1 \text{ φορές}}$$

$$= \{ (a_0, a_1, \dots, a_n) \mid a_i \in \mathbb{K} \}$$

$$\mathbb{K}^\infty = \mathbb{K} \times \mathbb{K} \times \mathbb{K} \times \dots$$

$$= \{ (a_0, a_1, a_2, \dots) \mid a_i \in \mathbb{K} \} \text{ σύνολο ακολουθιών}$$

$$A = \{ (a_0, a_1, a_2, \dots, a_n, 0, 0, 0, \dots) \mid a_i \in \mathbb{K} \}$$

$$= \{ (a_0, a_1, a_2, \dots) \mid \exists n \in \mathbb{N} \text{ τέτοιο ώστε } a_m = 0 \ \forall m > n \}$$

$$= \text{σύνολο ακολουθιών σχεδόν μηδενικών}$$

Σημαντική παρατήρηση:

Στα μαθηματικά, «σχεδόν όλα» σημαίνει «όλα εκτός από ένα πεπερασμένο πλήθος» (όταν πρόκειται για άπειρα στοιχεία)

Το σύνολο A αποκτά δομή δακτυλίου για την

πρόσθεση:

$$(a_0, a_1, a_2, \dots) + (b_0, b_1, b_2, \dots) = (a_0 + b_0, a_1 + b_1, a_2 + b_2, \dots)$$

και πολλαπλασιασμό:

$$(a_0, a_1, a_2, \dots) \cdot (b_0, b_1, b_2, \dots) = (a_0 \cdot b_0, a_1 \cdot b_1, a_2 \cdot b_2, \dots)$$

Το σύνολο A αποκτά καλή δομή δακτυλίου για την πρόσθεση:

$$(a_0, a_1, a_2, \dots) + (b_0, b_1, b_2, \dots) = (a_0 + b_0, a_1 + b_1, a_2 + b_2, \dots)$$

και πολλαπλασιασμό:

$$(a_0, a_1, a_2, \dots) \cdot (b_0, b_1, b_2, \dots) = (c_0, c_1, c_2, \dots)$$

$$\text{όπου } c_k = \sum_{\substack{i,j \\ i+j=k}} a_i b_j = \sum_{i=0}^k a_i b_{k-i}$$

Οπότε:

$$c_0 = a_0 b_0$$

$$c_1 = a_0 b_1 + a_1 b_0$$

$$c_2 = a_0 b_2 + a_1 b_1 + a_2 b_0$$

$$c_3 = a_0 b_3 + a_1 b_2 + a_2 b_1 + a_3 b_0$$

κ.ο.κ.

Το A με αυτή τη δομή δακτυλίου συμβολίζεται ως $K[X]$

και ονομάζεται **δακτύλιος των πολυωνύμων με συντελεστές στο K**

$$\text{Έχουμε } 0_{K[X]} = (0, 0, 0, 0, \dots)$$

$$1_{K[X]} = (1, 0, 0, 0, \dots)$$

Ο $K[X]$ είναι μεταθετικός δακτύλιος με μονάδα.

Επιπλέον, είναι K -διανυσματικός χώρος με

εξωτερικό πολλαπλασιασμό:

$$\lambda \cdot (a_0, a_1, a_2, \dots) = (\lambda a_0, \lambda a_1, \lambda a_2, \dots) \quad \forall \lambda \in K$$

$$\dim_K K[X] = \infty$$

Μια βάση δίνεται από τα παρακάτω στοιχεία:

$$(1, 0, 0, 0, \dots) = 1_{\mathbb{K}[X]}$$

$$(0, 1, 0, 0, \dots) =: X \quad (\text{συμβολισμός})$$

$$(0, 0, 1, 0, \dots) = X^2$$

$$(0, 0, 0, 1, \dots) = X^3$$

$$\text{και γενικότερα έχουμε } X^n = (0, 0, 0, \dots, 0, 1, 0, 0, \dots)$$

$\uparrow$
 a_n

Οπότε

$$(a_0, a_1, a_2, a_3, \dots) = a_0 \cdot 1 + a_1 X + a_2 X^2 + a_3 X^3 + \dots + a_n X^n =: P$$

$\uparrow$ δεν το γράφουμε

όπου n είναι ο μεγαλύτερος φυσικός αριθμός για τον οποίο $a_n \neq 0$

Ο αριθμός n είναι ο **βαθμός** του πολυωνύμου και συμβολίζεται

με $\deg P$ και ο a_n είναι ο **μεγιστοβαθμιος συντελεστής**

του πολυωνύμου. Έχουμε $\deg P \in \mathbb{N}$. Ο a_0 λέγεται **σταθερός όρος**.

Παρατηρήσεις:

- Αν $\deg P = 0$, τότε $P \in \mathbb{K}^*$ και λέγεται **σταθερό πολυώνυμο**.
- $\nexists \deg 0$ ή $\deg 0 := -\infty$.

$$\text{Αν } P = a_n X^n + \dots + a_1 X + a_0 = \sum_{i=0}^n a_i X^i, \quad a_n \neq 0$$

$$\text{και } Q = b_m X^m + \dots + b_1 X + b_0 = \sum_{j=0}^m b_j X^j, \quad b_m \neq 0$$

$$\text{τότε } PQ = \sum_{k=0}^{n+m} c_k X^k \quad \text{όπου } c_k = \sum_{i=0}^k a_i b_{k-i}.$$

Παράδειγμα:

$$P = X^3 + 3X^2 + 1$$

$$Q = X^2 + 2X + 4$$

$$\begin{aligned} P \cdot Q &= X^5 + 2X^4 + 4X^3 + 3X^4 + 6X^3 + 12X^2 + X^2 + 2X + 4 \\ &= X^5 + 5X^4 + 10X^3 + 13X^2 + 2X + 4 \end{aligned}$$

Πρόταση: $\deg(PQ) = \deg P + \deg Q$

$$C_{n+m} = a_n b_m$$

Παρατηρήσεις:

- Η απόδειξη στηρίζεται στο ότι το $\mathbb{K}$ είναι «ακέραια περιοχή» δηλαδή αν $ab=0$ για κάποια $a, b \in \mathbb{K}$, τότε $a=b=0$.
- Ο δαυζυγίος $\mathbb{K}[X]$ είναι ακέραια περιοχή.

(Απόδειξη: Αν $PQ=0$, τότε $a_n b_m = 0$ και άρα $P=0$ ή $Q=0$)

- Ο δαυζυγίος $\mathbb{K}[X]$ δεν είναι σώμα.

Τα μόνα αντιστρέψιμα στοιχεία του είναι τα πολυώνυμα βαθμού 0 (δηλ. τα στοιχεία του $\mathbb{K}^*$)

(Απόδειξη: Αν $P \cdot Q = 1$, τότε $\deg P + \deg Q = \deg 1 = 0$

Αφού $\deg P, \deg Q \in \mathbb{N}$, αναγκαστικά $\deg P = \deg Q = 0$.

Επίσης όλα τα στοιχεία του $\mathbb{K}^*$ είναι αντιστρέψιμα)

- Αν $\deg 0 \in \mathbb{N}$, τότε η πρόταση δεν ισχύει.

(Απόδειξη: Αν $\deg 0 \in \mathbb{N}$, τότε $\deg(P \cdot 0) = \deg P + \deg 0$

για κάθε $P \in \mathbb{K}[X]$, και άρα $\deg P = 0$ για κάθε $P \in \mathbb{K}[X]$)

Πρόταση: $\deg(P+Q) \leq \max\{\deg P, \deg Q\}$

(με την ισότητα να ισχύει αν $\deg P \neq \deg Q$)

Παραδείγματα:

$$P = x^2 + 3, Q = x - 1 \Rightarrow P + Q = x^2 + x + 2$$

$$P = x^2 + 3, Q = -x^2 + 1 \Rightarrow P + Q = 4$$

Τελικές Παρατηρήσεις

- Η ίδια δομή δακτυλίου μπορεί να δοθεί στο σύνολο $\mathbb{K}^\infty$ το οποίο τότε συμβολίζεται ως $\mathbb{K}[[X]]$ και τα στοιχεία του ως $\sum_{i=0}^{\infty} a_i X^i$. Ο δακτύλιος $\mathbb{K}[[X]]$ ονομάζεται **δακτύλιος τυπικών δυναμοσειρών**.

Ο δακτύλιος $\mathbb{K}[X]$ είναι υποδακτύλιος του $\mathbb{K}[[X]]$

Το σώμα $\mathbb{K}$ είναι υποδακτύλιος του $\mathbb{K}[X]$

- Οι δακτύλιοι $R[X]$ και $R[[X]]$ μπορούν να οριστούν για οποιοδήποτε δακτύλιο R

ΟΜΩΣ :

$R[X]$ μεταθετικός $\Leftrightarrow R$ μεταθετικός

$\deg(PQ) = \deg P + \deg Q \Leftrightarrow R$ ακέραια περιοχή

Επίσης, δεν ισχύει η Ευκλείδεια διαίρεση πάντα.

Ευκλείδεια διαίρεση πολυωνύμων

Έστω $A, B \in \mathbb{K}[X]$ με $B \neq 0$.

Υπάρχουν (μοναδικά) $Q, R \in \mathbb{K}[X]$ τέτοια ώστε

$$A = QB + R \quad \text{και} \quad \deg R < \deg B \quad \text{ή} \quad R = 0$$

Το πολυώνυμο Q λέγεται **πηγίκο της διαίρεσης**

και το πολυώνυμο R λέγεται **υπόλοιπο της διαίρεσης**.

Αν $R = 0$, λέμε ότι το B **διαίρει το A** ή ότι το A είναι **πολλαπλάσιο του B** και γράφουμε $B \mid A$.

Παρατήρηση:

Αν $\deg A < \deg B$, τότε $Q = 0$ και $R = A$

Παραδείγματα:

$$\begin{array}{r|l} x^3 + 2x + 2 & x+2 \\ - (x^3 + 2x^2) & x^2 - 2x + 6 \\ \hline -2x^2 + 2x + 2 & - (x^2 + 2x) \\ - (-2x^2 - 4x) & \quad \quad \quad x+2 \\ \hline 6x + 2 & - (x+2) \\ - (6x + 12) & \quad \quad \quad 0 \\ \hline -10 & \end{array}$$

Παρατήρηση:

Αν $A = QB + R$ και $\deg R < \deg B$ (ή $R = 0$) τότε το Q είναι το πηλίκο και το R το υπόλοιπο της Ευκλείδειας διαιρέσης του A με το B .

Λήμμα: $A, B \in \mathbb{K}[X] \setminus \{0\}$.

(1) Αν $B \mid A$, τότε $\deg B \leq \deg A$.

(2) Αν $B \mid A$ και $A \mid B$, τότε υπάρχει $u \in \mathbb{K}^*$ τέτοιο ώστε $A = uB$.

Απόδειξη: (1) Αν $B \mid A$, τότε υπάρχει $Q \in \mathbb{K}[X]$ τέτοιο ώστε

$$A = QB. \text{ Άρα } \deg A = \deg(QB) = \deg Q + \deg B \geq \deg B$$

(2) Από το (1) προκύπτει ότι $\deg A = \deg B$

Αν τώρα $A = QB$, τότε $\deg Q = 0$ και άρα $Q \in \mathbb{K}^*$.

Θεμέλια Άλγεβρας και Γεωμετρίας (Εαρινό εξάμηνο 2022-23) (MATH120)

Ασκήσεις

Προεπισκόπηση

Άσκηση 8

Δέκα ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που θα απαντήσετε online. Κάθε ερώτηση έχει μόνο μία σωστή απάντηση.

Ερώτηση: 1

Σε τι αντιστοιχούν στο μιγαδικό επίπεδο οι λύσεις της εξίσωσης $|z|=|z-1|$;

Απάντηση		Σχόλιο
☐	Σε έναν κύκλο. (Βαθμολογία: 0)	
☒	Σε μια ευθεία. (Βαθμολογία: 1)	
☐	Σε ένα σημείο. (Βαθμολογία: 0)	
☐	Σε δύο σημεία. (Βαθμολογία: 0)	
☐	Σε τίποτα από τα παραπάνω. (Βαθμολογία: 0)	

Σχόλιο ανατροφοδότησης:

Βαθμολογία ερώτησης: 1

Ερώτηση: 2		
Έστω $z=x+yi$ ένας μιγαδικός αριθμός με μέτρο $z =1$ και όρισμα $\text{Arg}(z)=\pi/8$. Το $\text{Arg}(x+yi)-\text{Arg}(x-yi)$ είναι ίσο με:		
Απάντηση		Σχόλιο
☐	0. (Βαθμολογία: 0)	
☐	$\pi/2$. (Βαθμολογία: 0)	
☒	$\pi/4$. (Βαθμολογία: 1)	
☐	$\pi/8$. (Βαθμολογία: 0)	
☐	$-\pi/2$. (Βαθμολογία: 0)	
☐	$-\pi/4$. (Βαθμολογία: 0)	
☐	$-\pi/8$. (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
		Βαθμολογία ερώτησης: 1

Ερώτηση: 3		
Η πρόταση "ο μιγαδικός αριθμός z είναι πρωταρχική n-οστή ρίζα της μονάδας αν και μόνο αν ο συζυγής του z είναι πρωταρχική n-οστή ρίζα της μονάδας" είναι:		
Απάντηση		Σχόλιο

☒	αληθής. (Βαθμολογία: 1)	
☐	ψευδής. (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Ερώτηση: 4		
Έστω $z=1+i\sqrt{3}$ και $w=1+i$. Ποιο είναι το μέτρο του πηλίκου z/w ;		
Απάντηση		Σχόλιο
☐	1 (Βαθμολογία: 0)	
☒	$\sqrt{2}$ (Βαθμολογία: 1)	
☐	2 (Βαθμολογία: 0)	
☐	$1/\sqrt{2}$ (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Ερώτηση: 5	
Έστω $z=1+i\sqrt{3}$ και $w=1+i$. Ποιο είναι το όρισμα του πηλίκου z/w ;	
Απάντηση	Σχόλιο

☐	2π/3 (Βαθμολογία: 0)	
☐	π/8 (Βαθμολογία: 0)	
☐	π/6 (Βαθμολογία: 0)	
☒	π/12 (Βαθμολογία: 1)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Ερώτηση: 6		
Έστω $z=1+i\sqrt{3}$ και $w=1+i$. Ποιο είναι το μέτρο του παρακάτω μιγαδικού αριθμού;		
$\left(\frac{z}{w}\right)^{10}$		
Απάντηση		Σχόλιο
☐	1 (Βαθμολογία: 0)	
☒	2^5 (Βαθμολογία: 1)	
☐	2^{10} (Βαθμολογία: 0)	
☐	2^{-5} (Βαθμολογία: 0)	
☐	2^{-10} (Βαθμολογία: 0)	

Σχόλιο ανατροφοδότησης:

Βαθμολογία ερώτησης: 1

Ερώτηση: 7

Έστω $z=1+i\sqrt{3}$ και $w=1+i$. Ποιο είναι το όρισμα του παρακάτω μιγαδικού αριθμού;

$$\left(\frac{z}{w}\right)^{10}$$

Απάντηση

Σχόλιο

$\pi/3$

(Βαθμολογία: 0)

$\pi/6$

(Βαθμολογία: 0)

$\pi/4$

(Βαθμολογία: 0)

$2\pi/3$

(Βαθμολογία: 0)

$5\pi/6$

(Βαθμολογία: 1)

$3\pi/4$

(Βαθμολογία: 0)

Σχόλιο ανατροφοδότησης:

Βαθμολογία ερώτησης: 1

Ερώτηση: 8

Έστω $z=1+i\sqrt{3}$. Τι πρέπει να είναι ο φυσικός αριθμός n ώστε ο z^n να είναι πραγματικός αριθμός;

Απάντηση		Σχόλιο
☐	Άρτιος. (Βαθμολογία: 0)	
☐	Περιττός. (Βαθμολογία: 0)	
☒	Πολλαπλάσιο του 3. (Βαθμολογία: 1)	
☐	Της μορφής $3k+1$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
☐	Της μορφής $3k+2$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
☐	Της μορφής $k/2$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Ερώτηση: 9

Έστω $w=1+i$. Τι πρέπει να είναι ο φυσικός αριθμός n ώστε ο w^n να είναι φανταστικός αριθμός;

Απάντηση		Σχόλιο
☐	Άρτιος της μορφής $4k$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
☒	Άρτιος της μορφής $4k+2$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 1)	

☐	Περιττός της μορφής $4k+1$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
☐	Περιττός της μορφής $4k+3$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
☐	Της μορφής $k/2$ για κάποιον ακέραιο k . (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Ερώτηση: 10		
Έστω $w=1+i$ και x τέτοιος ώστε $x^2=w/2$. Τι από τα παρακάτω μπορεί να ισχύει;		
Απάντηση	Σχόλιο	
☐	$ x = w $ και $\text{Arg}(x)=\pi/4$. (Βαθμολογία: 0)	
☐	$ x = w ^{1/2}$ και $\text{Arg}(x)=\pi/4$. (Βαθμολογία: 0)	
☒	$ x = w $ και $\text{Arg}(x)=\pi/8$. (Βαθμολογία: 1)	
☐	$ x = w ^{1/2}$ και $\text{Arg}(x)=\pi/8$. (Βαθμολογία: 0)	
Σχόλιο ανατροφοδότησης:		
Βαθμολογία ερώτησης: 1		

Συνολική βαθμολογία: 10